

1

JOS, DECEMBRIE 2008

Azi trebuie să plec din oraș ca să vin la tine. Mi-am făcut bagajele, iar camerele goale îmi aduc aminte c-ar fi trebuit să plec acum o săptămână. Încă de vinerea trecută, Musa, șoferul meu, a început să doarmă nopțile în ghereta paznicului, așteptând să-l trezesc în zori ca să plecăm la timp. Dar bagajele mele sunt în continuare în living, adună praf.

Am dat cadou cam tot ce-am acumulat aici – mobilă, aparatură electronică, chiar și accesorii de prin casă – coafezelor angajate la salonul meu. Așa că de-o săptămână, mă zvârcolesc noapte de noapte în acest pat, fără un televizor care să-mi scurteze orele de insomnie.

Mă așteaptă o casă în Ife, chiar lângă universitatea unde te-am cunoscut. O văd cu ochii minții, o casă care seamănă cu asta, cu camere multe, în care să încapă o familie mare: soț, soție și mulți copii. Ar fi trebuit să plec a doua zi după ce am demontat

uscătoarele de păr. Îmi rezervasem o săptămână ca să-mi aranjez noul salon și să mobilez casa. Voiam să-mi organizez noua viață înainte să te revăd.

Problema nu e că m-aș fi atașat de locul ăsta. N-o să-mi fie dor de puținii prieteni pe care mi i-am făcut, de cei care n-o cunosc pe femeia care am fost înainte de a veni aici, de bărbații care s-au crezut îndrăgostiți de mine de-a lungul anilor. După plecare, probabil că-l voi uita până și pe cel care m-a cerut de soție. Aici nimeni nu știe că sunt încă măritată cu tine. Le spun doar o parte din poveste: n-am putut face copii și soțul meu s-a însurat cu alta. Nimeni n-a sondat mai mult de-atât, așa că nu le-am povestit niciodată despre copiii mei.

Am tot vrut să plec încă de când cei trei recruți ai serviciului militar pentru tineret au fost uciși. Am hotărât să închid salonul și magazinul de bijuterii chiar dacă nu știam încă ce urmează, și iată că a sosit invitația la înmormântarea tatălui tău, ca o hartă care să-mi arate drumul. Am reținut numele celor trei tineri și știu ce facultate a făcut fiecare. Olamide a mea ar fi fost de vârsta lor; și ea s-ar fi pregătit acum de absolvirea facultății. Când citesc despre ei, mă gândesc la ea.

Akin, mă întreb deseori dacă și tu te gândești la ea.

Deși somnul mă ocolește, în fiecare noapte închid ochii și-mi revin fragmente din viața pe care

am lăsat-o în urmă. Văd fețele de pernă din batic de la noi din dormitor, văd vecinii și familia ta despre care am crezut o vreme, prostește, că e și a mea. Te văd pe tine. În noaptea asta văd veioza pe care mi-ai dăruit-o la câteva săptămâni după ce ne-am căsătorit. Eu nu puteam dormi pe întuneric, iar tu aveai coșmaruri dacă lăsam neoanele aprinse. Veioza a fost soluția ta. Ai cumpărat-o fără să-mi spui că vei găsi un compromis, fără să mă întrebi dacă vreau o veioză. Și, în timp ce-i mângâiam piciorul din bronz și admiram plăcile de sticlă colorată din care era făcut abajurul ei, tu m-ai întrebat ce aș salva din casă dacă ar fi să ia foc. Fără să mă gândesc, am spus *pe copilul nostru*, chiar dacă încă nu aveam copii. *Ce*, ai spus tu, nu *pe cine*. Dar ai părut puțin lezat că, deși crezusem că te referi la o persoană, nu mă gândisem să te salvez pe tine.

Mă scol din pat cu chiu, cu vai și mă schimb de cămașa de noapte. Nu vreau să mai pierd nici un minut. Întrebările la care trebuie să răspunzi, cele care m-au sufocat mai bine de zece ani, mă mână din spate când îmi iau poșeta și mă duc în living.

Sunt șaptesprezece saci aici, gata de dus la mașină. Mă uit lung la ei, amintindu-mi ce conține fiecare. Oare ce-aș salva dacă ar fi să ia foc casa asta? Trebuie să mă gândesc o vreme, pentru că primul răspuns care-mi vine e *nimic*. Aleg geanta cu schimburi

pentru o zi pe care mă gândisem s-o iau la înmormântare și un săculeț din piele plin cu bijuterii de aur. Musa poate să-mi aducă restul bagajelor altă dată.

Deci asta a fost – am petrecut cincisprezece ani aici și, deși nu-mi arde casa, iau cu mine doar o pungă cu aur și un schimb de haine. Lucrurile care contează sunt înăuntrul meu, zăvorâte în sân ca într-un mormânt, un loc veșnic, un cufăr cu comori ca un coșciug.

Ies din casă. Aerul e înghețat și cerul negru se învinețește la orizont acolo unde răsare soarele. Musa stă sprijinit de mașină, curățându-și dinții cu un bețigaș. Când mă apropii, scuipe într-un pahar și pune bețigașul pentru dinți în buzunarul de la piept. Deschide portiera, ne salutăm, iar eu mă urc în spate.

Musa dă drumul radioului și caută posturi. Alege unul care-și începe programul zilei cu o înregistrare a imnului național. Portarul ne face cu mâna în semn de rămas-bun când ieșim din complex. Șoseaua se întinde în fața noastră, învăluită într-un întuneric care lasă loc zorilor, ducându-mă înapoi la tine.

2

ILESA, ÎNCEPÂND DIN 1985

Mi-am dat seama încă de-atunci că veniseră pregătiți pentru război. Îi vedeam prin geamurile ușii. Îi auzeam trăncănind. Ei nu păreau să fi observat că stăteam de cealaltă parte a ușii de aproape un minut încheiat. I-aș fi lăsat acolo, afară, și m-aș fi întors sus, să mă culc. Poate dacă stăteau îndeajuns de mult în soare, aveau să se topească și să se prefacă în niște bălți de noroi maroniu. Iya Martha avea niște fese atât de mari, încât, dacă s-ar fi topit, ar fi inundat cu totul treptele de beton care duceau la ușa noastră.

Iya Martha era una dintre cele patru mame ale mele; era prima dintre soțiile tatei. Bărbatul care o însoțea era Baba Lola, unchiul lui Akin. Stăteau amândoi cocârjați în soare, cu niște expresii hotărâte, încruntate, care-i slujeau. Dar imediat ce-am deschis ușa, s-au oprit din vorbit și au zâmbit. Aș fi putut ghici primele cuvinte pe care avea să le

rostească femeia. Știam că urmează o paradă exagerată a unei apropieri care nu existase niciodată între noi.

— Yejide, fiica mea dragă!

Iya Martha zâmbea, ciupindu-mi obrazii cu mâini jilave și cărnoase.

I-am zâmbit și eu și am îngenuncheat în semn de salut.

— Bine ați venit, bine ați venit. Cred că Dumnezeu s-a trezit-ă azi cu gândul la mine. De-aia v-a trimis aici, am zis, îngenunchind iar pe jumătate după ce i-am văzut intrați și instalați în salon.

Au râs.

— Unde-i soțul tău? Îl găsim acasă? a întrebat Baba Lola, uitându-se prin cameră de parcă l-aș fi ascuns pe Akin sub un scaun.

— Da, nene, e sus. Mă duc să-l chem după ce vă aduc ceva de băut. Ce să vă fac de mâncare? Piure de igname?

Bărbatul s-a uitat la maică-mea vitregă cu o privire care sugera că, deși repetase pentru drama în desfășurare, nu citise acea parte din scenariu.

Iya Martha a clătinat capul dintr-o parte în alta.

— Nu putem mânca. Cheamă-l pe soțul tău. Avem lucruri importante de discutat cu voi amândoi.

Am zâmbit și-am ieșit din salon, îndreptându-mă spre scară. Eram sigură că știu care erau „lucrurile

importante“ pe care veniseră să le discute. Mai primisem și alte vizite acasă din partea neamurilor soțului, cu aceeași problemă. Discuția însemna că ei vorbeau, iar eu stăteam în genunchi și ascultam. Dățile trecute, Akin se prefăcuse că-i ascultă și că-și ia notițe, dar de fapt își nota programul pentru a doua zi. Din tot acel șir de delegați, nimeni nu știa să scrie sau să citească și cu toții erau pătrunși de admirație față de cei care știau. Erau impresionați că Akin nota ce spuneau. Iar uneori, dacă se oprea din scris, persoana care vorbea în acel moment se plângea că Akin dă dovadă de lipsă de respect că nu mai notează. De multe ori, soțul meu își planifica programul pe toată săptămâna în timpul unor astfel de vizite, în timp ce eu mă alegeam cu niște junghiuri groaznice în picioare.

Vizitele îl iritau pe Akin; el ar fi vrut să le spună rudelor lui să-și vadă de treburile lor, dar eu nu-l lăsam. Discuțiile lungi îmi provocau dureri de picioare, dar măcar îmi dădeau sentimentul că fac parte din familia lui. Până-n acea după-amiază, nimeni din familia mea nu-mi făcuse astfel de vizite după căsătorie.

În timp ce urcam la etaj, îmi dădeam seama că prezența lui Iya Martha semnala o nouă problemă de discutat. N-aveam nevoie de sfaturile lor. Mi-era bine acasă fără lucrurile importante pe care le aveau ei de spus. Nu voiam să aud glasul răgușit al lui Baba

Lola răzbătând chinuit printre accese de tuse sau să văd iar lucirea dinților lui Iya Martha.

Consideram că oricum le auzisem deja pe toate și eram convinsă că și soțul meu avea să fie de aceeași părere. M-am mirat că l-am găsit pe Akin treaz. Muncea șase zile pe săptămână, iar duminicile și le petrecea în general dormind. Dar când am intrat în camera noastră, el se plimba de colo până colo.

— Știai că trebuie să vină azi?

Am căutat pe chipul lui obișnuitul amestec de groază și iritare care apărea de fiecare dată când primeam vizita vreunei delegații speciale.

— Au ajuns?

S-a oprit în loc și și-a încleștat mâinile la ceafă. Nici urmă de groază, nici urmă de iritare. Am simțit brusc că încăperea devenise sufocantă.

— Știai că vin? Și nu mi-ai spus?

— Hai să mergem jos și gata.

A ieșit din cameră.

— Akin, ce e? Ce se întâmplă? am strigat după el.

M-am așezat pe pat, mi-am luat capul în mâini și am încercat să respir. Am rămas așa până când am auzit vocea lui Akin strigându-mă. Am coborât după el în salon. Aveam un zâmbet pe față; nu un zâmbet larg, cu dinții la vedere, ci o mică înălțare a colțurilor gurii. Genul de zâmbet care spunea *Chiar dacă voi, bătrânii, nu știți nimic despre căsnicia mea,*

voi asculta cu încântare, ba chiar în extaz, toate lucrurile importante pe care țiineți să mi le împărtășiți despre asta. La urma urmei, sunt o soție bună.

La început n-am observat-o, chiar dacă stătea pe marginea scaunului lui Iya Martha. Avea pielea deschisă la culoare, de un galben pal ca miezul unui mango necopt. Buzele ei subțiri erau date cu un ruj roșu sângeri.

M-am aplecat spre soțul meu. Stătea țeapăn și nu m-a luat în brațe, să mă tragă lângă el. Am încercat să-mi dau seama de unde apăruse femeia galbenă, întrebându-mă preț de o clipă de rătăcire dacă nu cumva o ținuse Iya Martha ascunsă sub rochie când intrase pe ușă.

— Soția noastră, la noi se zice că bărbatul nu se supără când capătă două avuturi în loc de unul, așa-i? a zis Baba Lola.

Eu am încuviințat din cap și am zâmbit.

— Ei, soția noastră, ea e noua ta soție. Un copil cheamă pe altul pe lume. Cine știe, poate că soția asta o să-l înduplece pe împăratul ceresc să-ți asculte rugăciunile. Când o rămâne ea gravidă și o avea un copil, sigur faci și tu unul, a zis Baba Lola.

Iya Martha a dat din cap în semn de aprobare.

— Yejide, fata mea, ne-am tot gândit și am tot întors problema pe toate fețele, eu cu neamurile lui bărbat-tu. Și cu celelalte mame.

Am închis ochii. Urma să mă trezesc din transă. Când am deschis ochii, femeia galbenă ca un mango era în continuare acolo, chiar dacă o vedeam puțin încetoșat. Eram năucă.

Mă așteptasem să vorbească despre neputința mea de a face copii. Mă înarmasem cu milioane de zâmbete. Zâmbete de scuze, zâmbete care cereau milă, zâmbete cu frica lui Dumnezeu – gândiți-vă la toate zâmbetele false de care ai nevoie ca să rezisti unei după-amiezi cu un grup de persoane care pretind că-ți vor binele, dar în același timp îți scormonesc rana deschisă cu un băț –, pe toate le aveam pregătite. Eram gata să-i ascult când îmi spuneau că trebuie să fac ceva în legătură cu situația mea. Mă așteptam s-aud despre alt pastor la care aș putea merge; despre alt munte unde-aș putea să mă rog; sau despre un vraci bătrân dintr-un sat sau oraș îndepărtat, care m-ar putea sfătui. Mă înarmasem cu zâmbete pentru buze, scăpărări de lacrimi numai bune pentru ochi și smiorcăieli pentru nas. Eram gata să pun lacăt salo- nului meu de coafură toată săptămâna următoare și să plec în căutarea unui miracol, cu maică-mea vitregă după mine. Dar nu mă așteptam să găsesc în cameră altă femeie zâmbitoare, o femeie galbenă, cu buze roșii sângerii, care rânjea ca o proaspătă mireasă.

Mi-aș fi dorit să fie de față soacra mea. Ea era singura femeie căreia îi spuseseam vreodată *Moomi*.